

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 316
van **GRETE REMEN**
datum: 2 maart 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Hervorming attest bedrijfsbeheer - Implementatie in het onderwijs

Tijdens de ministerraad van 26 januari 2018 werd de afschaffing van het attest bedrijfsbeheer goedgekeurd. Het decreet kan nu naar de Raad van State voor advies. Ook het actieplan om een nieuwe en actuele aanpak te implementeren werd positief onthaald.

Het attest was dan ook sterk verouderd en voldeed niet meer aan de competenties die ondernemers vandaag de dag nodig hebben. Vaak werd het attest verleend aan schoolverlaters in een economische richting, of moesten ondernemers zich bijscholen via SYNTRA en centra voor volwassenenonderwijs (CVO). Vanaf 1 september 2018 verdwijnt daarom het huidige attest.

Hierbij is het doel om te streven naar een vereenvoudigde maar kwalitatieve toegang tot het ondernemerschap. Ik verwijs hier ook naar het persbericht van minister Muyters:

“Het nieuwe plan bouwt voort op bestaande goede initiatieven, maar vult ze aan en is dynamischer. Het is een aanbod naar iedereen die wil werken aan ondernemerschap; jongeren in het onderwijs, starters met plannen of ondernemers die al gestart zijn.”

Zowel het Agentschap Innoveren en Ondernemen als het departement Onderwijs en Vorming speelt een centrale rol bij de uitvoering van dit actieplan. Er wordt vooral aandacht geschonken aan een aanbod voor laag- en middengediplomeerden. Twee initiatieven werden verankerd: opleiding en (pre)startbegeleiding. Het onderwijs concentreert zich overwegend op het eerste initiatief.

Momenteel krijgen leerlingen in het secundair onderwijs die afstuderen in een economische richting automatisch een attest bedrijfsbeheer. Bij studierichtingen waar bedrijfsbeheer een fundamenteel gedeelte vormt en opgenomen is in het leerplan, zal dit ook blijven voortbestaan. In veel gevallen zal bedrijfsbeheer echter voorkomen binnen het complementair gedeelte. De directie beslist dan zelf of de mogelijkheid om bedrijfsbeheer te volgen gewaarborgd blijft. Nieuwe eindtermen en leerplannen moeten ter zake duidelijkheid scheppen.

1. Tot de nieuwe eindtermen en leerplannen zijn opgesteld, dreigt er een vacuüm te ontstaan: welke school zal zich immers nog verplicht voelen om bedrijfsbeheer als complementair gedeelte aan te bieden? Hierdoor zijn leerlingen aangewezen op het CVO. Er zal onderzocht worden of een vrijstelling voor jongeren in het onderwijs mogelijk is.

- a) Hoe zal de minister deze problematiek aanpakken?
 - b) Welke alternatieve mogelijkheden ziet de minister, indien de studie een negatief resultaat oplevert?
2. Er werd een richtinggevend kader opgesteld voor de scholen omtrent ondernemerscompetenties. Dit kader biedt de mogelijkheid om ondernemerschap in het curriculum te integreren. Het is echter niet verplicht voor scholen om dit ook te doen. De verschillende koepels hanteren ook een andere integratieaanpak.
- a) Hoe zal de minister de implementatie van dit kader in de scholen controleren en evalueren?
 - b) Hoe zal de minister scholen die dit kader niet of minimaal integreren in hun curriculum aansporen om dit toch te doen?
3. De secundaire scholen gaven zelf aan dat bedrijfsbeheer vandaag de dag té theoretisch wordt onderwezen. De moderne ondernemerscompetenties komen onvoldoende voor in de opleiding. Het actieplan suggereert enkele van deze competenties en biedt ook een vormend kader. Echter niet alle leraren beschikken zelf over deze competenties. Weinigen komen in aanraking met het ondernemersmilieu.
- a) Hoe zal de verwerving van deze ondernemerscompetenties bij de leerlingen gecontroleerd worden?
 - b) Zal er onderzocht worden welke leraren over deze competenties beschikken?
4. Er is veel vraag naar praktijkgerichte initiatieven in het curriculum bedrijfsbeheer. Het opgestelde kader voor scholen inzake ondernemersschapscompetenties biedt een houvast, maar geeft geen specifieke richtlijnen die toepasbaar zijn in de praktijk.
- Zullen scholen het praktische luik van dit kader zelf moeten invullen?
5. In het plan gaat veel aandacht uit naar sensibilisering.
- Zal er ook gefocust worden op sensibilisering van de omgeving van vooral jonge potentiële ondernemers, zodat ouders en leerkrachten ook in de juiste begeleiding kunnen voorzien?
6. Inzake monitoring zal de werkgroep Ondernemend Onderwijs op 1 juli 2018 de voortgang van de opgestelde acties rapporteren aan de betrokken ministers.
- Zal deze rapportering ook ter beschikking worden gesteld van het parlement?

ANTWOORD

op vraag nr. 316 van 2 maart 2018

van **GRETE REMEN**

1. Dat scholen "zich nu niet langer verplicht voelen bedrijfsbeheer te voorzien", zoals in de vraag wordt vermeld, geeft de indruk dat andere vakken door scholen relevanter worden geacht dan een cursus ondernemerscompetenties. Als minister van onderwijs vertrouw ik echter op het gezond verstand van de onderwijsinrichters om binnen de school een voldoende gediversifieerd aanbod aan opleidingen en keuzevakken te voorzien, waarin vorming tot zelfstandige beroepsuitoefening zijn plaats krijgt.

Ik zie dus een rol weggelegd voor de instellingen secundair onderwijs voor het verstrekken van opleidingen die voorbereiden op ondernemerschap. Het is niet omdat het strikte kader voor de opleidingen afgeschaft is, dat het niet langer zinvol zou zijn om een opleiding te geven. Het wegvallen van deze stukken uit de vestigingswetgeving leidt er toe dat de scholen meer keuzevrijheid hebben om het voorbereiden op zelfstandig ondernemerschap zelf vorm te geven en dit op maat van hun doelgroep. Het is dus niet omdat de leerlingen het attest zelf niet meer moeten voorleggen om te mogen starten als ondernemer, dat we hen niet meer degelijk moeten opleiden tot ondernemer.

De pedagogische begeleidingsdiensten gaven mee vorm aan een gemeenschappelijk kader dat kan dienen als basis voor het werken aan ondernemerschap in het secundair onderwijs. Gebaseerd op dit kader voorzien de pedagogische begeleidingsdiensten de nodige ondersteuning voor hun scholen.

Het GO! zal hiervoor een servicedocument uitwerken bestaande uit pedagogisch – didactische tips zodat de scholen aan de slag kunnen met het kader. Daarnaast zal het GO! infosessies of netwerken organiseren om het kader toe te lichten en voorbeelden van good practices te verspreiden. Het Katholiek Onderwijs Vlaanderen koppelt het kader aan een leerplan Projecten/Seminaries ter vervanging van het huidige leerplan Bedrijfsbeheer. OVSG zal via hun reguliere kanalen de scholen op de hoogte brengen, meer bepaald via de nieuwsbrief voor directies/leerkrachten en op de ontmoetingsdagen voor directies. Daarnaast zal OVSG het servicedocument bekend maken onder de scholen en zullen zij scholen vraaggestuurd ondersteunen bij de implementatie van de ondernemerscompetenties.

Voor de vernieuwde ondernemerschapsopleiding in het volwassenenonderwijs wordt gekeken om een volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld te voorzien voor jongeren die nog onderwijs volgen. Indien we er in slagen deze financiële drempel weg te nemen, kunnen we jongeren, waarvan hun opleiding geen voorbereiding op ondernemerschap omvat, de mogelijkheid bieden om zonder bijkomende kosten een ondernemerschapsopleiding te volgen in de CVO's.

Overigens wil ik graag nog aanvullen dat de omzendbrief m.b.t. bedrijfsbeheer nog bestaat omdat de vestigingswetgeving in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals gewest tot nu toe ongewijzigd is. Onderwijsinstellingen in of dichtbij die gewesten kunnen ervoor kiezen om hun huidige aanpak te behouden.

2. De opleiding bedrijfsbeheer werd in de meerderheid van de gevallen ingericht binnen het complementair gedeelte. Voor de realisatie van het complementair gedeelte moeten sowieso nooit leerplannen ter goedkeuring bij de overheid worden ingediend. Bij schooldoorlichting door de onderwijsinspectie kan de realisatie van het

complementair gedeelte worden onderzocht, doch de onderwijsinspectie zal er geen gevolgen naar erkenning of financiering/subsidiëring aan verbinden. Het kader moet dus als inspirerend beschouwd worden.

3. Er zal door de overheid niet onderzocht worden welke leraren over deze competenties beschikken. Wel voorzie ik financiële ondersteuning of een detachering voor Vlajo en de Stichting Onderwijs en Ondernemen. Zij ondersteunen leraren om te werken aan ondernemerschap.
4. De pedagogische begeleidingsdiensten zullen hun scholen hierbij ondersteunen. De Vlaamse overheid werkt daarvoor ook samen met Vlajo en de Stichting Onderwijs en Ondernemen. Het is net hun functie om actuele en praktijkgerichte inhoud rond ondernemerschap naar de klaspraktijk te brengen.
5. Voor het sensibiliserende luik (dat getrokken wordt door Agentschap Innoveren en Ondernemen) wordt gepoogd een zicht te krijgen op het netwerk rond de (toekomstige) ondernemer om ook hen bewust te maken van de nood aan het werken aan ondernemerscompetenties. Ouders en leerkrachten behoren ook tot dit netwerk. Wat betreft de leerkrachten wordt afgestemd met de koepels en de structurele partners ondernemend onderwijs in welke mate bijkomende initiatieven moeten worden opgezet voor leraren. Ouders kunnen in de ruimere netwerkbenadering worden meegenomen.
6. Ja.